

**Tolmács Község Önkormányzata képviselő-testületének
Közmeghallgatása - falugyűlése**

1/2015.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

Készült: 2015. november 13-án 17.00 órai kezdettel megtartott **közmeghallgatásról és falugyűlésről**

Helye: Faluház tornacsarnoka, 2657 Tolmács, Sport u. 1.

Jelen vannak:

Hajnis Ferenc	polgármester
Dudás Gergely	alpolgármester
Csehek József	képviselő
Dudásné Rudnai Krisztina	képviselő
Hámori Imréné	képviselő
Torma Andrea	jegyző

Meghívottként jelen vannak:

Cifka József Plantor Kft.
Cifkáné Huszai Klára Plantor Kft.
Kovács házy László Primmo KS Kft.
Forstner Antal BIO-SZEP Kft.
Dr. Dulovics Dezső Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Dulovics Dezsőné Dr. SzIE YMMFK

Lakosság részéről: a jelenléti íven szereplő 47 fő

Hajnis Ferenc polgármester:

Tisztelettel köszöntöm a megjelenteket, érdeklődőket! Megállapítom, hogy az 5 fő képviselő-testületi tagból 5 fő jelen van, így a közmeghallgatás és falugyűlés határozatképes, és azt megnyitom.

A közmeghallgatásról jegyzőkönyv készül, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem Hámori Imréné képviselőt.

A javaslatot a Képviselő-testület egyhangúlag elfogadta.

Napirend

1. Tájékoztatás az elmúlt időszak gazdálkodásáról, jövőre vonatkozó tervekről
2. Tájékoztató a lehetséges szennyvízkezelési megoldásokról
3. Lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői részéről érkező helyi közügyeket érintő kérdések és javaslatok

1. Napirend Tájékoztatás az elmúlt időszak gazdálkodásáról, jövőre vonatkozó tervekről

Hajnis Ferenc polgármester

Egy pár mondatban szeretnék beszámolni Önöknek az ez évi tevékenységünkről. Csak a legfontosabb dolgokra térnék ki, mert úgy gondolom, inkább a szennyvíz kérdése foglalkoztat mindenkit. 2015. évben a képviselő-testület úgy döntött, hogy ebben az évben a költségvetést igyekszik visszafogni. 2014. évben 25 millió forint saját pénzt tudtunk fejlesztésre fordítani. Ebben az évben megpróbáltuk utolérni saját magunkat. Ez sikerült is! Ebben az évben is biztosított volt a gazdálkodásunk. Nem kellett működési hitelt felvennünk, még csak meg sem kellett céloznunk. Gondolom az elmúlt napokban sokan olvasták a Kisbíróban, hogy a képviselő-testületnek határozott szándéka ipari terület kialakítása, melyhez a földterületet is meg tudtuk már vásárolni saját erőből. 11,7 hektár területet tudtunk megvásárolni közel 10 millió forintért a település javára.

Az óvodánk 34 gyermekkel működik. Ezt azért mondom, mert a környékbeli polgármesterek csodálkoznak, hogy nálunk ennyi gyerek van, és az óvoda teljes kapacitással működik. Ez azt mutatja, hogy lesznek Tolmácsiak! Tehát minden intézményünk jól működik.

Javaslom, hogy a kérdéseiket, észrevételeiket a végén szíveskedjenek feltenni.

A képviselők között esetleg van, aki hozzá szeretne szólni az első témánkhoz?

Úgy látom nincs, ezért térjünk rá a 2. napirendünkre!

2. Napirend Tájékoztató a lehetséges szennyvízkezelési megoldásokról

Hajnis Ferenc polgármester

Bemutatom Önöknek meghívott vendégeinket: Cifka József Úr a Plantor Kft. ügyvezetője. 2007-ben Ők tervezték meg a szennyvízhálózatot, de sajnos nem kaptunk rá támogatást, és nem valósult meg. A pályázatra azt a választ adták, hogy nem volt rá keret! Most azért vannak itt, hogy felvázolják, amit a szennyvízcsatornázásról tudni kell. A másik meghívott vendégünk Forstner Antal és kollegája a BIO-SZEP Kft-től, akik a házi szennyvíztisztító kisberendezéseket fogják ismertetni velünk. Akiiket még várunk – sajnos nagy forgalomba kerültek - Dr. Dulovics Dezső professzor Úr és kedves felesége, ők készítették Tolmács település szennyvízkezelési programját. Ők is el fogják mondani a település szennyvízkezelésével kapcsolatos véleményüket, javaslatukat.

Az idén megjelent Brüsszel 2014-2020-as költségvetési időszakára vonatkozóan a vidékfejlesztési program. Ez tartalmazza, hogy a vidéknek milyen prioritású pályázatokat lehet majd támogatni, milyen pályázatok várhatóak. Ebben találtam meg a 2000 fő lakos alatti települések szennyvízkezelési pályázatát, melyre 150 millió forint támogatást lehet nyerni. Maximum ennyit adnak egy településre. Ez sajnos borzasztó kevés! Ez lenne az egyik pályázati lehetőség. Ez a vidékfejlesztési program azokat a pályázatokat támogatja, ahol a házi szennyvíztisztító kisberendezéseket építik ki, és sajnos nem egy egész településre vonatkozóan, hanem csak lokálisan. Tehát nem tudnánk pályázni az egész településre vonatkozóan, csak egy részére. Ez az egyik lehetőség. Mi 2000 fő alatti település vagyunk, és 2007 óta nem írtak ki ránk vonatkozó pályázatot. Mindig volt pályázat szennyvízre, de 2000 fő feletti településekre. Felmerült az a lehetőség, hogy mégis bekerülhetünk ebbe a pályázatba úgy, hogy ha Tolmács hozzátartozik a rétsági szennyvíz-agglomerációhoz. Ezt egy kormányrendelet határozza meg, hogy mely települések tartoznak 1-1 agglomerációba. Sajnos mi nem vagyunk Rétsághoz sorolva. Ennek a kormányrendeletnek a módosítása szükséges ahhoz, hogy mi is bekerüljünk a rétsági agglomerációba, amit most kérhetnénk. Bánk településnek a szennyvíztisztító telepre hamarosan le fog járni a működési engedélye, ezért Bánknak is fontos lenne, hogy bekerüljön a rétsági agglomerációba, úgy ahogyan Tolmácsnak is. A három település – Bánk, Rétság, Tolmács – bőven 2000 fő feletti lakosságszámmal rendelkezik, és így együtt lenne lehetőség pályázni a KEOP-os pályázatba, amikor kiírják. Még azt szeretném elmondani, hogy nem most kell döntenünk ebben a kérdésben. Azt tervezzük, hogy minden ingatlanhoz eljuttatunk egy kérdőívet, egy nyilatkozatot, amit vissza kellene juttatni a hivatalba, bejelölve rajta, hogy az adott család melyik megoldást támogatja, milyen irányba induljon el a képviselő-testület: a hagyományos csatornarendszer irányába, vagy a kisberendezéses rendszer irányába. Arra szeretném kérni a megjelenteket, hogy tájékoztassák azokat is az itt elhangzottakról, akik nem vesznek most részt a falugyűlésen, hogy mindenki felelősségteljesen tudjon nyilatkozni.

Tavaly ősszel – Fortner úr meghívására – Apácatornán voltunk, ami Veszprém megyében van, 200 fős település. Itt megvalósították a kisberendezéses szennyvíztisztítást 50 ingatlanon. Lementünk, és megnéztük, hogy mi a technológiája, hogyan működik ez egy egész település tekintetében. Tolmácsra is működik már kettő ilyen kisberendezés, meg is hívtam az egyik ingatlantulajdonost, majd Ő is elmondja, hogy hogy van vele megelégedve, mik a tapasztalatai. Ami szerintem a kisberendezés előnye, hogy a fenntartása egy ingatlan után havi 450 Ft. Havonta egy kis tablettát kell bedobni a WC-be, mosdóba, (teljesen mindegy) és ez megöli a kórokozókat, és utána a tiszta vizet el lehet szikkasztani a földbe, ezért a fenntartása nagyon olcsó. Azt gondolom, hogy ez sík területen megfelelő. De ami szerintem a hátránya, hogy nálunk Tolmácsra van sík terület is, de többségében dombos részen épültek az ingatlanok. Szerintem, ha valakinek csak a magasabb, dombos részen alakítják ki a szikkasztót, az befolyik a háza alá, ami alacsonyabban van, mint a kert. Ez az én véleményem. Nem tudom, majd megcáfolják, ha nem így van. Ennél a megoldásnál az utcákat nem bántják, hanem az udvart, kertet túrják föl. A hagyományos csatornázásnál nem túrják föl az udvart, csak addig mennek el, ahol kifolyik a szennyvíz a házból, de viszont az utakat fölbontják egészen a szennyvíztelepig. Ami a csatornázás hátránya, hogy annyi szennyvízkezelési díjat fizetünk, ahány köbméter vizet fogyasztottunk az adott hónapban. Előzetes tárgyalást már folytattunk – a három polgármester: Bánk, Rétság, Tolmács – erről a megoldásról a DMRV vezérigazgatójával Vácon. Az volt az elképzelésünk, hogy a banki és tolmácsi szennyvizet is be lehessen vezetni a rétsági szennyvíztisztítóba. Ez volna mindenkinek a legegyszerűbb, csak az a gond, hogy a rétsági szennyvíztelep teljes kapacitással működik, tehát a jelenlegi állapotban nem tudnak fogadni. Rétságnak is érdeke, hogy bővítse a szennyvíztisztítóját, mivel ha hosszú távon telkeket szeretnének kialakítani, már azt sem tudnák fogadni. Egyébként szennyvíztelep bővítéseket is támogat a KEOP-os pályázat. Számunkra még további hátránya ennek a lehetőségnek, hogy Rétság azért, hogy befogadja a szennyvizünket, cserébe azt kéri, hogy a volt honvédségi terület, ami jelenleg Tolmácshoz tartozik, Rétság közigazgatási területéhez tartozzon. A terület tulajdonosa Rétság Város Önkormányzata, és közigazgatásilag tartozik hozzánk, ami azt jelenti, hogy ha oda bármilyen vállalkozás betelepülne,

az iparüzési adóját Tolmácsnak fizetné. Tehát itt van egy sarokba szorítás Rétság részéről Tolmács felé, ha hozzájuk akarjuk vezetni a szennyvizünket, ezt akkor engedik, ha cserébe megkapják a területet.

A meghívott vendégeket, előadókat arra szeretném kérni, hogy röviden a lényegre próbáljanak szorítkozni tájékoztatásukban, hogy azok, akik megtisztelték minket a jelenlétükkel, majd el tudják dönteni, hogy melyik megoldást támogatják, és ez alapján mi is tudjuk, hogy merre induljunk el. Mi azt fogjuk szorgalmazni, amit a lakosság többsége támogat. A csatornarendszer kiépítéséhez csatlakoznunk kell a Rétsági agglomerációba, amit írásban kell kérni, és benyújtani a magyar kormány felé, aztán ha támogatják a kérelmünket, és módosítják a kormányrendeletet, és bekerülünk a rétsági agglomerációba, onnantól jöhet szóba a KEOP pályázat.

Novák Ferenc tolmácsi lakos

Nem értem, hogy hogyan lehet Rétság részéről sarokba szorítás a volt honvédségi terület, amikor az Rétság tulajdona?

Hajnis Ferenc polgármester

Ugy, hogy azt fogja mondani a rétsági képviselő-testület, hogy abban az esetben fogad minket a szennyvíztisztító telepükre, ha ezt a területet közigazgatásilag átadjuk Rétságnak. Tehát ha közigazgatási határt módosítunk, és az a terület nem Tolmácshoz, hanem Rétsághoz fog tartozni! Durván 80 hektáros – most csak mondtam valamit - területe van Tolmácsnak, és ha ebből odaadunk 8 hektárt, akkor ennyivel fog csökkenni a közigazgatási területünk. Azt hangsúlyozom, hogy a tulajdon Rétság Önkormányzatáé, de a terület Tolmács településhez tartozik. Azt lehetne, hogy odaadjuk ezt a területet, és cserébe kapunk tőlük valahol máshol 8 hektárt, és maradna a közigazgatási területünk ugyanannyi, mint volt. Rétság nagyon szeretné ezt a területet, és amikor folytak az előzetes egyeztető tárgyalások, én mondtam, hogy lehet róla szó, ha az ipari parkból kapunk helyette területet. Ezt persze nem akarják. Ha úgy dönt a többség, hogy ebbe az irányba menjünk el, akkor ez is egy olyan kérdés lesz, amiben egyezségre kell majd jutnunk.

Az egyedi kisberendezéshez visszatérve: a napokban Kecskeméten voltam, és a vidékfejlesztési államtitkár úrtól megkérdeztem, hogy lehet-e úgy pályázatot benyújtani, hogy az egész községre, de az volt a válasza, hogy véleménye szerint nem, hiszen az van a kiírásban, hogy lokálisan lehet megcsinálni. Tolmácson kb. 300 ingatlan van, és pályázati úton 150 milliót lehet erre nyerni, tehát nem lehetne a község egész területén megvalósítani ezt a beruházást.

Azt javaslom, hallgassák meg a tájékoztatókat, és ha kiküldjük a kérdőívet, mindenki döntse el, hogy milyen irányba induljon el a képviselő-testület. Van még esetleg valakinek kérdése, amit nem értettek az elmondottakból?

Kecskés Valéria tolmácsi lakos

150 milliót lehet így pályázni, de mennyibe kerül az egész kivitelezés?

Hajnis Ferenc polgármester

Ezt is el fogja mondani a forgalmazó, hogy egy ingatlannál ez körülbelül mennyibe kerül. Én azt gondolom, hogy a 150 millió kevés! Ehhez még önerőt is hozzá kell tenni. A vidékfejlesztési program a kisberendezésű lehetőséget várhatóan 85 %-ban támogatja. A KEOP-os programban több a pénz, mindent támogatnak, de itt is várhatóan 85 %-os mértékben. Tehát önerőt mindenféleképpen hozzá kell rakni. Az idén lejártak az LTP-k, amit 2007-ben kötöttek a szennyvízhez. Amikor eldől, hogy merre induljunk, ismét lehetne kötni LTP-t a lakoságnak, és annak a fedezete biztosíthatná az önerőt. De ez - gondolom - már részletkérdés. Önök a tájékoztatás után hazamennek és átgondolják a két lehetőséget, hogy felelős döntést tudjon hozni a testület.

A kisberendezést a forgalmazó részéről Forstner Antal képviseli. A hagyományos csatornarendszer kiépítését Cifka József Úr és a Plantor Kft-től képviselik. Annak idején ők csinálták a terveket.

Most átadom a szót professzor úrnak, aki a települési szennyvízkezelési programunkat készítette.

Dr. Dulovics Dezső professzor

Köszönöm szépen! Tolmács település szennyvízelhelyezéséről szeretnék beszélni. *(Az elhangzott tájékoztatót kivetítőn látható prezentáció kíséri.)* Önök ezt tudják, hogy Tolmács település a 2000 lakos (LE) alatti nagyságrendi kategóriába tartozik. A településen található 340 ingatlanon jelenleg 740 lakos él, 12,24 km² területen. 2000-től 2010-ig a lakosok száma csökken. Ez is egy kis problémát jelent, mert az évek folyamán mindig kevesebb lesz, akik a szennyvízcsatornát használnák. A köztársaságunk 2004. május 1-jén lépett be az Unióba, és azóta a 91/271 EGK irányelv érvényes ránk. Sok minden van benne, alapvető dolog az, hogy azt mondja ki, hogy ott kell csatornázni, ahol az gazdaságos, és ott kell szennyvizet tisztítani, ahol az meghozza a várható eredményt. Ezt a két mondatot már a fordításból kihagyták! Amikor beléptünk, az volt a követelményünk, hogy valamilyen engedményt adjanak, hiszen azok az országok, akik már benne voltak az Unióban, elkészültek a csatornázással. Mi 2008. december 31-ig kaptuk a határidőt a 10.000 fő feletti egyenértékű, 2010. decemberéig kaptuk az érzékenyen érintett településekre, és ez év december 31-ig kell teljesíteni a nagyobb, mint 2000 fő egyenértékű agglomerációknak a tisztító telepeit. Hát, nem fogjuk teljesíteni! Sajnos ilyen problémák vannak! Az én véleményem a következő: szerintem azok a polgárok, akik a 2000-től kisebb településen laknak, ugyan olyan polgárai ennek a köztársaságnak, és nekem is honfitársaim, mint a 2000 fő feletti településen élők. Azoknak adtak támogatást 50-60-70-80, helyenként még 90 %-os támogatást is a csatornázásra. Kivéve azokat a településeket, ahol nem gazdaságos a csatornázás, de mi azt is csatornáztuk! Erre én azt szoktam mondani, hogy nem vagyunk teljesen normálisak! Tehát az a véleményem, hogy ide is tartozik a támogatás. Egy picikét most totózáunk, hogy most, hogy is, mit is, mennyit is, mit nem adunk? Ugyanúgy jár ide is a támogatás, mint a 2000-től nagyobb

településeken a csatornaépítés, szennyvíztisztítás kiépítéséhez! Két csoportot különböztetünk meg, a 4 és 50 lakos egyenértéket, ahova kisberendezéseket tervezünk. Tolmács mind a két lehetőségbe beleesik igazából, hát majd meglátjuk, hogy hogy. Tehát ez itt egy szennyvíztisztító telep, ami egy csatornahálózatra épül. A csatornahálózat ott van baloldalt, és itt vannak az elhelyezési lehetőségek, illetve művi és természetközeli kombinációja. Ez az 51 és 2000 lakosú településen így lehetséges. Önöknél a korábbiakban elkészült a csatorna kiépítés és szennyvíztisztítás terve Tolmácsra, ennek a költsége 328 millió forint, a működési költség pedig 10 millió forint. Ezt ha szétdobjuk az ingatlanokra, akkor a beruházási költség 965.000 Ft, illetve a havi csatorna díj 2.541 Ft. Nem kis összeg! A másik lehetőség – az ábrának a bal oldalát tessenek nézni - tulajdonképpen egy oldómedencés szennyvíztisztítás, amit kidolgoztunk a feleségemmel, és leadtuk a polgármester úrnak. Oldómedencés szennyvíztisztítást kell csinálni, hozzá egy szikkasztómedencét. Erre van lehetőség az utóbbi időben az országban, akár az egész településen is. Ez kormányrendelettel van rögzítve! Ez elég lenne az egész településen. Az egyedi berendezésnél, ahol 4 fő lakik, vagy az alatt, az körülbelül 720.000 Ft/db, a 6 főnél 907.000 Ft/db. Itt vannak összerakva a költségek, ez 262 millió forintba kerül, az üzemeltetési, működési költség 3.286.000 Ft, és ha ezt össze rakjuk, akkor 770.618 Ft ingatlanonként a beruházási költség, és a havi díj jóval kisebb, mint a csatorna esetében, 806 Ft/fő. Itt össze van hasonlítva mind a kettő, ezen a dián tetszenek látni. Az oldómedencés tisztítás költsége a csatornázásnak körülbelül a 80%-a, a havi költség pedig körülbelül 32%-a.

Ami Rétságot illeti: mi azzal kezdtük a tervezést, hogy megkerestük Rétságot, és próbáltunk velük tárgyalni, hogy mi lehetne, ha oda lehetne vinni a szennyvizet. Totálisan elzárkóztak! Úgy látszik, hogy az alatt a két év alatt törték a fejüket, hogy mit lehetne kivasalni Tolmácsból! Ha oda viszi Tolmács a szennyvizet, ők jól járnak ilyen szempontból. Nem akarom őket bántani, semmi érdekem nem fűz ahhoz, hogy feketítsem őket. A lényeg az, hogy ők így állnak hozzá. Ennyit akartam mondani. Köszönöm a türelmüket! Tessenek kérdezni!

Hajnis Ferenc polgármester

Azt szeretném mondani, hogy ha valakinek lenne kérdése a Professzor Úrhoz, azt később tegye fel, mert úgy gondoltam, hogy Forstner Úr is elmondaná tájékoztatóját a kisberendezésről, hogy teljesebb legyen a kép.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Tisztelettel köszöntöm Önöket hölgyeim és uraim! Köszönöm a meghívást Polgármester Úrnak is! Professzor Úr igen tartalmas előadásához tényleg csak néhány gondolatot, kiegészítést szeretnék hozzátenni! 2011. december 15-én lett átadva Apácatornán a ROP-os pályázati úton megvalósított szennyvíz-kisberendezés. A maketten is látható rendszer került kiépítésre minden ingatlanon. 4 éve ezek a rendszerek tökéletesen működnek. Apácatorna még 2015-ben is az egyetlen – sajnos – olyan település, amelyik uniós pályázaton nyert, és egy ilyen korszerű szennyvíztisztító kisberendezéssel oldotta meg a szennyvízberuházást. Gyakorlatilag ennek a rendszernek az előnyei: rendkívül olcsó a fenntarthatósága, hiszen egy hónapban egyszer 450 Ft-ot kell kifizetni az ingatlan tulajdonosának és a gondnok viszi a baktériumot egy kis mérőpohárban, amit bele kell önteni a WC-be, és a rendszer működik, nincs vele gond! Szennyvíztisztításnál mindig képződik szennyvíziszap, ennél a rendszernél is képződik, de mivel a rendszer felépítése olyan, így nagyon kismennyiségű iszap képződik, ennek következtében a szippantási periódus – normál körülmények között 4 fős családban – 4-5 év. Ekkor sem kell a 2 m²-es tartályt – ami egy 4 fős családnak elég – teljesen kiszippantani, hanem durván a felét. Nagyjából 4-5 évenként képződik 1 m² szennyvíziszap, amit ki kell szippantani. Ez nem veszélyes hulladék, komposztálható, de elszállítható a legközelebbi szennyvíztelepre is. Amennyiben a 4 fős rendszert kevesebben használják, akkor a szippantási periódus tolódik kifelé. Ha valaki egyedül marad, ott 10-15 év után kell csak szippantani, korábban nem. A szippantási költség sem jelenik meg évente. Ennyit a rendszer fenntartási költségéről. Ennek a rendszernek az élettartama több generáció, gyakorlatilag 100 évet gond nélkül kibír! A tartály benn van a földben, a szikkasztómező benn van a földben. A tartály és a szikkasztómező összeköttetésében van egy szűrő, és a tartályból már zsírmentes, uszadékmentesen kerül az előtisztított szennyvíz a szikkasztómezőbe, és az nem tömődik el, nem zsírosodik el, nem kell hozzányúlni. Több mint 20 éve települnek ezek a rendszere, és nem csak családi házhoz, hanem nagyáruháztól óvodákig, egészségügyi intézményekig, bárhol telepíthetők, rengeteg helyen van már az országban. Egyetlen rendszer tartályához sem kellett még eddig hozzányúlni. A szikkasztómezőt sem kellett máshová átrakni, mert a tartály és a szikkasztómező méretezése összhangban van a család létszámával. Egy 4 fős rendszernél 40 méternyi dréncső kell a 2 m²-es tartályhoz, ha homokon telepítjük, akkor 22 is elegendő. 40 méterrel számolva, egy 60 m² terület az, ahol le vannak fektetve a dréncsövek. Nem kell óriási földmunkára gondolni, és ezen a 60 m²-en szebb lesz a fű, szebbek a virágok, gyorsabban nőnek, és egészségesebbek. A házból a víz napi rendszerességgel kerül erre a területre, szemben a természet adta esővel, hiszen az idén is hány olyan hetünk volt, amikor egy csepp eső sem esett! Ez a víz kristálytisztán, baktériummentesen kerül a szikkasztómezőbe. A Polgármester Úr felvetésére válaszolva: nagyon sok helyen telepítünk ilyen rendszert, például Pilisszentlászlón is, tehát hegyvidéken is telepítünk egy szivattyúval. Ebben az esetben nincs más megoldás, a tartály után be kell tenni egy egyszerű szivattyút, és egy szál csővel, napi néhány perces működéssel fel lehet nyomni a tartályból a vizet, ami naponta maximum 300 liter lehet. Fel kell nyomni a felső szikkasztó mezőre, ott gyakorlatilag a vizet 2 méterre már a szikkasztómező után meg sem találja. Tavasztól őszig folyamatosan hasznosul, nem tud visszajutni a ház alá seholt! Se Magyarországon, se Nyugat-Európában. Van olyan ország Európában, ahol az ország összlakosságának több mint ¼-e használ egyedi rendszert, ott a múlt 40 évvel ezelőtt kezdődött, hiszen 40 éve telepítik ezeket a rendszereket. A napokban is és folyamatosan telepítik ezeket a gravitációs

rendszereket most is. Ezek a rendszerek semmiféle problémát nem okoznak sem a kertben, sem a házban, sehol az ég egy adta világon! Nulla baktérium tartalmú víz kerül vissza a környezetbe! Professzor Úr előadásában említette, hogy az ő csapata, kedves feleségével együtt készítették el a település szennyvízkezelési programját, ami egy rendkívül részletes munka! Ebben felméri, hogy milyen jövő vár a településre a lakosság létszámát tekintve, felméri a talajadottságait, felmérik sok minden mást, ami ahhoz kell, hogy ki lehessen alakítani gazdasági számításokat, költségvetést, és a különböző szennyvíztisztítási megoldásokat egymás mellé téve lehessen látni, hogy a mai számokkal számolva mibe kerül az A típus, a B típus, C típus, és a fenntartási költségek is. A beruházási költséghez viszont nagyon fontos hozzátenni a következőt: minden szennyvízberuházást, amit az ország támogat, az mind az adófizető állampolgárok pénzéből van! Nagyon nem mindegy egyikünknek sem, hogy a rendelkezésre álló pénzből többet költenek csatornázásra, holott nem feltétlenül kellene csatornázni. A Professzor Úr elmondta, hogy sajnos Magyarországon hiába volt meg az a program, ami előíranyozta Magyarország részére is, – ez a környezetvédelmi minisztérium 2004-es anyagában még benne van – hogy Magyarországon a szennyvízberuházások ¼-ét érje el az egyedi rendszerekkel való szennyvízberuházások száma. Ehhez képest ma Magyarországon az összlakosság kevesebb, mint 1%-a használ ilyen rendszert. Nem voltak pályázatok, Apácatorna előtt egyetlen település nyert ugyanezzel a rendszerrel, az Martonfa volt. Martonfa Pécs mellett, amikor megnyerte, akkor kapott a pályázata mellett egy papírt, hogy pénz nincs, tartalék listára kerültek. Egy évvel később a papírt el lehetett tépni, meg lehetett gyűjtani, mert semmit nem értek vele! Hiába nyerték meg a támogatást, nem valósult meg a beruházás. Nagyon nem mindegy, hogy mire költjük a pénzünket! Még egy nagyon lényeges dolog! Amennyiben nem egyedi rendszerrel gondoljuk megoldani a szennyvízberuházást egy településen, ahol a lélekszám csökken, és mondjuk csatornázás valósult meg a településen, mi történik? Egy idő után a lélekszám annyira lecsökken, és annyira kevés szennyvíz kerül be a csatornahálózatba, hogy nem tud végig folyni, és kezdődnek a gondok! A költségek a lakosság megmaradó részét fogják terhelni. Egy ilyen egyedi rendszer két fő részből áll: áll egy műanyag – polietilénből készült – oldótartályból és a dréncső rendszerből. Eljut egy olyan fázisba a ház, hogy a ház lakói kihálnak, mi történik ezzel a rendszerrel 10-15 év múlva? Nem kell hozzá adagolni baktériumot, hiszen nem használja senki. A tartály 10 évig bent van a földben, nem kell bántani, nem fog tönkremenni. Ha jön az a szerencsés állapot, hogy a házat megveszi egy fiatal pár, beköltözik a 10 éve lakatlan házba, a szennyvízrendszerrel mit kell csinálni? A 10 éve 0 költséggel a talajban álló tartályt nullára ki kell szippantani, fel kell tölteni vízzel, beleszórni 6.000 Ft-ért az indító baktériumállományt, és a rendszer gyönyörű szépen működik tovább az elkövetkező 70-80 évben! Nem kell költségeket ráfordítani, szemben a csatornahálózattal, vagy minden olyan rendszerrel, amelyekben gépek vannak, amik ez alatt a 10 év alatt tönkre mennek, és utána a költségek tömegét hozzák magukkal. Köszönöm, hogy meghallgattak, nem akarom az idejüket rabolni. Természetesen, ha kérdéseik lesznek, állók az Önök rendelkezésére. Köszön szépen!

Hajnis Ferenc polgármester

Köszönjük! Én paraszti ésszel próbáltam gondolkodni, és azért kérdeztem, hogy ha fenn a kertemben van a szikkasztó, akkor befolyik-e a víz a házam alá? Most azt a választ kaptuk rá, hogy elvileg elszikkad. A másik kérdésem az, hogy elkészült Tolmács település szennyvízkezelési programja, és tudja a Professzor Úr is és Önök is, hogy Tolmács talaja nagyon kötött. A Professzor Úr azt írta a programban, hogy ha megvalósulna a kisberendezéses beruházás, új, további vizsgálatokat kellene készíteni. Úgy tudom, hogy történtek talajmechanikai vizsgálatok. Ezt, ha jól tudom, a Professzor Úr tanítványa Gyuricza Gergő csinálta, ugye?

Gyuricza Gergő tolmácsi lakos

Igen.

Hajnis Ferenc polgármester

Tudjuk azt, hogy eléggé nehéz itt elszikkasztani a vizet, nem úgy, mint egy homokos talajon. Említettem az elején azt, hogy Tolmácsra már működik kettő ilyen kisberendezés, és mindkettőt Forstner Úrék telepítették. Egyik Végh Zoltánéknál, akit meghívtam, hogy mondja el, mi a tapasztalata, mi a véleménye róla, annak érdekében, hogy egy helyi tapasztalatot is halljunk e témában. Zoli, legyél szíves, elmondanád, mik a tapasztalataid! Neked most már öt éve van ez a berendezés, ugye?

Végh Zoltán tolmácsi lakos

Hatodik éve. 2009-ben telepítették nekünk ezt a rendszert a Forstner Úrék, és én alá tudom támasztani, amit mondott, mert valóban 4 fő mellett 5 év után kellett először szippantani. A baktérium, amikor először megveszi az ember, drágának tűnik, de igazából több mint fél évig elég. Ha jól rémlik, olyan 7.000-8.000 Ft egy vödörrel. Igazából tökéletesen működik, nekünk gondunk nem volt vele, nálunk az elszikkasztás is működik, valóban jobban nő a szikkasztó felett a fű, vagy bármi növény. Mi meg vagyunk vele elégedve!

Dr. Dulovics Dezső professzor

Polgármester úr említette, hogy különböző talajok vannak. Ez mindenhol így van! Éppen azért, amit itt tetszenek látni, van egy úgynevezett homokszűrő, ezt utána lehet tenni a berendezés mögé, és akkor ezt a problémát ki lehet küszöbölni. Tulajdonképpen, amiért szólni akarok, az a következő: látják Önök, hogy nem vagyok a legfiatalabb, és amikor a nagy beruházások, a lakótelepek épültek, akkor mi csatornások, szennyvíztisztítósok elfelejtettük elmondani, hogy egy

borzasztó nagy probléma van a csatornával és a szennyvíztisztítással, és most mindegy, hogy milyen berendezést tetszenek választani! Nem mindegy, hogy mi kerül bele a berendezésbe! Tehát, ha a konyhába az olajat beleöntjük a lefolyóba, az borzasztó nehezen bomlik le. De ugyanígy vannak egyéb dolgok, a daráló, és a többi. Erre oda kell figyelni! Az, hogy néha a csatornába elúszik 1-1 rongy, nem probléma, addig, amíg nem átemeljük a szennyvizet! Erre szeretném felhívni a figyelmet, mert ez borzasztó fontos! Teljesen mindegy, hogy milyen megoldást tetszenek választani! Köszönöm szépen!

Hajnis Ferenc polgármester

Ezek szerint Tolmács egész területén használható ez a kisberendezés?

Dr. Dulovics Dezső professzor

Természetesen használható, és tulajdonképpen nem is kell mindenhová szűrő!

Hajnis Ferenc polgármester

Tehát a domborzati viszony nem számít? Elméletileg ez a kisberendezés minden ingatlanon betelepíthető lehet?

Dr. Dulovics Dezső professzor

Alapjában véve igen.

Dulovics Dezsőné Dr.

Kiemelt szikkasztóval igen.

Hajnis Ferenc polgármester

Ezek a berendezések ingatlanon belül építendőek, tehát mindenkinek a saját területén végzik a munkálatokat.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Sok mindent nem mondtam el. Ez a rendszer Apácatornán úgy települt le, hogy a település lakossága a faluban nem vette észre a szennyvízberuházást, hiszen mindenkinek a saját ingatlanán belül folyt a munka. Egy ingatlanon belül 2 nap alatt elkészült, szépen helyre téve mindent. Minden ingatlantulajdonossal megbeszéltük a szikkasztómező helyét, mert a tartály elhelyezése műszaki feladat, a szikkasztómező pedig egy szabadon választhatott helyen alakítható ki. Tehát az utcát nem kellett szétbombázní, nem mentek tönkre az utak, nem kellett újraépíteni. Mindenütt az ingatlanon belül dolgozunk, telepítjük a rendszert.

Hajnis Ferenc polgármester

A Professzor Úr elmondta, hogy amikor készítették a tervet, közel 800.000 Ft egy ingatlanra 4 fős család esetében a beruházás költsége. Ez most is ennyiből jönne ki?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Igen. Kulcsra készen.

Hajnis Ferenc polgármester

Ha 300 ingatlannal számolunk, az 240 millió forint, amire a vidékfejlesztési program most 150 milliót ad. Hiányzik 90 millió forint. Ennek a lehetőségnek ez a hátránya, a finanszírozás. Ezt valahonnan elő kell majd teremteni.

Dudás Gergely alpolgármester

En ott voltam Apácatornán, és akkor ott arról volt szó, hogy a kivitelezéshez saját munkaerőt elfogad a kivitelező. Áll-e ez még most is? A kivitelezés ezáltal olcsóbb lesz?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Igen!

Dudásné Rudnai Krisztina képviselő

Mekkora ezek a berendezések? 4 fős, 6 fős, 2 fős, nem tudom, milyen variációk vannak. Illetve mekkora az a dőlésszög, ahol már szivattyú kell? A 300 ingatlanból mennyit érintene? Készült-e erre tanulmány?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Gyakorlatilag ezt az dönti el, hogy a kert, a kilépő csanak a házhoz képest milyen szinten van. Ott, ahol följebb van, oda be kell tenni egy szivattyút mindenféleképpen, mert a vizet fel kell küldeni a szikkasztómezőhöz. A rendszerhez nem alapfelszerelés a szivattyú, tehát többek között ez is az előnye. A legkisebb tartály 1,5 m², 2-3-4-5, megy szépen fölfelé egészen 45 m²-ig. A rendszer kapacitása azért nincs korlátozva, mert egy nagy épületnél – iskola, nagyáruház – az egyes kijövő szennyvízágakra vannak méretezve a tartályok. Az onnan kikerülő víz már egyesíthető, a szikkasztómező már lehet közös. Van olyan közintézmény, ahol a szikkasztómező tetejére építettek egy nagy fóliasátrat, és az óvodának

ott termelik a zöldségféléket. Hasznosítják ezt a földterületet. A víz mindenféleképpen hasznosul valahogy, de így is lehet hasznosítani.

Csorba Csaba tolmácsi ingatlan tulajdonosa

Ennél a rendszernél milyen távolsági korlátok vannak? Lakóépület, ásott kút, telekhatár tekintetében.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

A tartályt a lakóházhoz közel, 5 méteren belül próbáljuk meg telepíteni, de megoldható a távolabbi telepítése is. A védősáv: a szikkasztómezőnek a telekhatártól – szomszéd telkétől – 3 méter távolságban kell lennie. A szikkasztómező állandóan kap vizet, ezért magas a nedvesség és tápanyag tartalma, ezért még a nagy gyökérzetű fáknál is be kell tartani a 3 méter távolságot. Meg szoktuk találni a megfelelő helyet. Amennyiben ivóvíznyerésre használatos kút van – mivel a tartály tökéletesen zárt – ott nem a tartály távolsága adott, hanem a szikkasztómezőé, ott pedig 15 méternél távolabb kell, hogy legyen az ivóvíznyerésre szolgáló kút.

Véghné Gonda Szilvia tolmácsi lakos

A mi családunk ezt a kisberendezést használja. Amennyiben a település a hagyományos csatornázási módot választja, akkor az én ingatlanomat kötelezhetik-e arra, hogy rákössek a csatornára, illetve maradhatok-e az egyedi megoldású nál?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

A jelenleg élő törvény úgy szól, hogy amennyiben elkészül a csatornarendszer, akkor kötelező rákötni a gerincvezetékre. Ez a törvény a) pontja, a b) pontja pedig azt írja, hogy amennyiben az ingatlan tulajdonosa CE minősítésű engedélyezett rendszert használ, nem köteles rákötni. Eldöntheti, hogy a drágább rendszerre ráköt, de nem kötelezhető a rákötésre. Önöket nem érinti az esetlegesen megépülő csatornázás. A Professor Úr az előadásának az elején említette a 91/271 EKG irányelvet. Az európai gazdasági közösség 1991-ben hozta ezt az irányelvet, és a Professor Úr a lényegyet emelte ki belőle, hogy csatornázni csak ott szabad, ahol ez indokolt. Nem idézem pontosan. Tolmács - meggyőződésem szerint - nem tartozik ebbe a csoportba. Tolmácson olcsóbban, egyszerűbben megoldható a szennyvízkezelés egyedi rendszerekkel. A beruházás anyagi feltételeit kell megteremteni hozzá. Számomra érthetetlen, hogy ki és mikor döntötte el, hogy 150 milliót adnak ehhez, és nem többet!

Hajnis Ferenc polgármester

A vidékfejlesztési program.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

De milyen alapon? Minden település különböző lélekszámú! Egyszerűen nem érti az ember, hogy ez a szám, hogy alakult ki! Miért nem 350?

Hajnis Ferenc polgármester

Ezt a vidékfejlesztési programot az európai bizottság elfogadta 2014-2020-ig. Mondtam az elején is, hogy lokális beruházást támogat ez a pályázat, tehát nem az egész településre, hanem lokálisan, és maximum 150 millió forintot ad erre. Ha a település úgy dönt, hogy induljunk el a kisberendezés felé, akkor elvileg van 90 millió forint, amit nekünk valahonnan elő kell teremteni. Amennyiben más irányban indulunk el – hagyományos csatornázás – ott 15% önerőt kell biztosítani. A Professor Úr bemutatta, hogy a 2007-es tervek alapján 328 millió forint volt a költségvetése a beruházásnak annak idején. Ennek a 15%-a 50-60 millió forint, azt is nekünk kell előteremteni! Annak idején erre kötöttük meg az LTP-t, és a tolmácsi víziközmű társulat volt a kedvezményezettje, és az OTP erre leigazolt nekünk 60 millió önerőt. Tehát meg lett volna hozzá az önerő is.

Nekem lenne még egy kérdésem: talajvízes területre telepíthető ez a rendszer?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Gyakorlatilag igen! A Professor Asszony mondta itt közben, hogy a vizes terület esetében máshova kell helyezni a szikkasztórendszert. Az előírás az, hogy a mértékadó talajvízszinthez képest a dréncső-rendszer legalább 1 méterrel följebb helyezkedjen el.

Hajnis Ferenc polgármester

A Tringi részről beszélünk, – tolmácsiak tudják, miről van szó - ha ott leásunk egy ásónyomot, vizet találunk! Ott 1 méterrel meg kell emelni a szikkasztót?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Az akasztói példát hadd mondjam el! Ott a halászcserda körül van egy halastó együttes. 30-40 különböző méretű halastó, és ott 8 rendszerünk működik. Az elsőt 10-11 éve telepítettük, azóta telepítettünk még mellé. Ott hasonló a helyzet, mint az általad említett területen. Magas talajvízes terület. A tartályok letétele is érdekes feladat volt. Mivel a tartály üzemi szintig fel van töltve vízzel, nem tudja kiemelni a talajvíz. A tartályt a víz nem károsítja. A tartályokból

egybevezettük a kifolyó vizet egy átemelőaknába, az átemelőakna 50-60 méterrel arrébb elviszi a vizet, építettünk egy kiemelt szűrőmezőt, ebben fejeződik be a másodlagos szennyvíztisztítás, és ami innen kiemelődik víz, az élővízbe folyik vissza. Ezt engedélyezte a környezetvédelmi hatóság. Az országban több ilyen rendszer működik. Ez csak egy lehetséges megoldás arra, hogy mit lehet csinálni magas talajvízes területen. Meg kell emelni a szűrőmezőt. Mérések, számítások után derül ki, hogy az adott ingatlannál mi a lehetséges megoldás. Hány darab magas talajvízes terület van itt?

Hajnis Ferenc polgármester

Körülbelül Tolmács 30%-a.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Az nem is olyan sok!

Hajnis Ferenc polgármester

Amikor kiszippantják a tartályból a szennyvizet, nem fogja a tartályt fölhozni a talajvíz?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Nem!

Véghné Gonda Szilvia tolmácsi lakos

Említették, hogy 150 millió forintot megpályázhat a település abban az esetben, ha ezt az olcsóbb verziót választja a település. Ez utólagos finanszírozást jelent? Vagy előre ki kell fizetni a – legyen 800.000 Ft – az egyes háztartásoknak? Utólag kapjuk meg az uniós támogatást? - Már ha megkapjuk a 150 milliót.

Hajnis Ferenc polgármester

Mint minden pályázat, ez is utófinanszírozott. Előleg lehívható, és most több előleg hívható le, mint az elmúlt időszakban. Bármelyik beruházást választjuk, mind a kettő utófinanszírozású. Meg lehet egyezni a mérnökökkel, hogy amennyiben a beruházás megvalósul, akkor tudunk fizetni. A kivitelezésben is ugyanez van. A lehívott előleget oda tudjuk adni, de teljesen kifizetni, csak akkor tudjuk, ha már lehívtuk a pénzt.

Véghné Gonda Szilvia tolmácsi lakos

Polgármester Úr említette az elején, hogy jól ment ez az év, van forrásunk, mert spóroltunk a költségvetésben. Mennyi van erre?

Hajnis Ferenc polgármester

Van forrásunk, de nem 10-20-30 millióban gondolkodunk. 60 milliót az önkormányzat erre nem tud áldozni, az biztos! Bármelyik beruházást választja a település, mind a kettőhöz kell még pénzt tenni. Ha már eldőlt, hogy mi legyen, ide fogom hívni a pénzintézetek képviselőit, és ők fogják elmondani, hogy milyen konstrukciót ajánlanak. Lehet újabb LTP-ket is kötni.

Véghné Gonda Szilvia tolmácsi lakos

Nekem a szippantás okozott még gondot! Jelen pillanatban itt a környéken egy szippantós van. Azt szeretném tudni, hogy a jövőben lesz szippantós itt a környéken, aki viszi a szennyvizet?

Hajnis Ferenc polgármester

Biztos, hogy lesz! Most itt valóban csak a Szipi Bt. végez szolgáltatást, de a két kezem elég arra, hogy összeszámoljam, hogy Tolmácsra mennyien szippantatnak! Minden településnek el kell fogadni egy olyan rendeletet, ami a nem közművel összegyűjtött szennyvízkezelést szabályozza. Ehhez közbeszerzés útján ki kell választani a közszolgáltatót. Egy közbeszerzést már lefolytattunk, már az is nagyon nehéz volt, hogy találjunk három vállalkozót, céget, akik ilyen tevékenységet végeznek a környéken, és akinek elküldtük a közbeszerzési felhívást. Sajnos egy ajánlat sem jött vissza, senki nem jelentkezett erre a szolgáltatásra, eredménytelen volt a közbeszerzés. Most ugyanezt megpróbáljuk újra lebonyolítani. Úgy tervezzük, az van a felhívásban is, hogy amelyik szippantós megnyeri a közbeszerzést, annak három napon belül ki kell jönnie. Viszont minden ingatlantulajdonost kötelezni fogunk arra, hogy egy évben legalább egyszer szippantasson! Hátha érdeke lesz annak az ingatlantulajdonosnak, hogy ne kiengedje a szennyvizet, hanem szippantassa!

Véghné Gonda Szilvia tolmácsi lakos

Esetleg valami talajterhelési adót kell nekünk ezután fizetni?

Hajnis Ferenc polgármester

Én azt gondolom, hogy valamilyen módon meg fog oldódni Tolmács település szennyvíz kérdése. Aki nem csatlakozik a rendszerhez, azokra van lehetőség talajterhelési díjat kivetni.

Bornemisza Sándorné tolmácsi lakos

Ha én, most, ebben a pillanatban jelentkeznék, hogy nálam csinálják meg, akkor a 770 illetve a 800 ezer lenne a költségem?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Igen.

Bornemisza Sándorné tolmácsi lakos

Akkor az lenne a kérdésem, hogy mivel jelentős mennyiségű helyről van szó a faluban, mi lenne a kedvezmény, mert ez is egyfajta spórolás? Tudnak kedvezményt adni?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Gyakorlatilag az egyszeri felvonulás több költséggel jár. A Professzor Úr anyagában már úgy lett kikalkulálva, hogy faluszinten történik a beruházás. A költségeket akkor lehet csökkenteni, ha házilag kivitelezésben történik meg a rendszer kiépítése, hiszen a tartályhoz nem egy mély és óriási gödröt kell kiásni, és a dréncsőhöz sem. Kimegyek, megnézem a helyszínt, és akkor tudom megmondani, hogy mi az az ár, amiért megvalósítható. Pontos árat, csak a helyszín felmérése után lehet mondani.

Csilik Erzsébet tolmácsi lakos

A Polgármesterhez lenne kérdésem. Ismeri Tolmács minden utcáját, házát! Egy olyan kicsi udvaron, mint az enyém – Szurdok 75%-a olyan – hogy tudnám én 3 vagy 5 méterre tenni a szomszéd falától? Akkor a saját házam tövébe kellene rakni! Hogy lehet ezt megoldani ezeken a keskeny telkeken? Szép dolog ez, meg jó is volna, de mivel ilyen keskenyek az udvarok, nem tudom, hogy lehetne kivitelezni? Hogyan tudnám én felvinni a szikkasztómezőt a dombtetőre, amikor a földet is támfallal oldottuk meg?

Hajnis Ferenc polgármester

Ha betesszük az udvarba az ülepítő medencéket, a szikkasztómezőt pedig föl kell vinnünk a kertbe 15-30 méterre, és közbe még van egy támfal. Szurdokban az egyik oldalon támfalak vannak. Mi a megoldás?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Most telepítettünk egy olyan rendszert, ahol 120 méterre kellett elvinni és 16 méter szintkülönbségre felnyomni az előtisztított vizet, mert a szikkasztómező csak ott fért el fönt. Ez szivattyú kérdése. Technikailag megoldható. Én nem ismerem az Ön kertjét, ha a helyszínen van az ember, akkor tud ezekre választ adni. A szikkasztómező úgy is elképzelhető, ha 40 méter csövet kell letenni, hogy kettő darab 20 méteres cső egyvonalban. Szabadon választott az elhelyezése. Eddig még nem tudtunk olyan ingatlanal találkozni, ahol ne tudtuk volna megoldani biztonságos működéssel a tisztított víz elvezetését. Ezt csak megnyugtatósképpen mondom. Ha gondolja, jövök ide Tolmácsra, hiszen működik itt két rendszer, és megnézem az ingatlanját, és akkor többet tudok mondani, ha megnézem a helyszínt.

Hajnis Ferenc polgármester

Az volna most a kérés, hogy hallgassuk meg a hagyományos csatornázás előnyeit, hátrányait is. Elkészült tervekről van szó, Cifka Úrék készítették, és azért hívtam meg őket, hogy halljuk a másik megoldást is, hogy objektíven tudjunk dönteni. Át is adom a szót Cifka Úrnak!

Cifka József Plantor Kft. ügyvezetője

Köszönöm szépen! Tisztelettel köszöntök mindenkit! Mint ahogy a Polgármester Úr elmondta, mi terveztük annak idején a szennyvízcsatornát. Most elmondom azokat az információkat, amik ahhoz szükségesek, hogy Önök úgy tudjanak dönteni, hogy nehogy 5-10 év múlva azt mondják, hogy hú, miért ez mellett döntöttünk, és miért nem a másik mellett! Miért kell a szennyvíztisztítás? Annak idején a kútból kinyert víz a településen maradt. Amikor megvalósult a vezetékes vízellátás, a Dunából vezették ide is a vizet, tehát külső forrásból, és az emésztőket terhelte. Gyakorlatilag minden település maga alá termelte a szennyezett vizét, amit idegenből termeltek ide. Ekkor keletkeztek a gondok, hogy a vizet nem csak ide kell vezetni, hanem el is kellene innen vezetni a szennyezett vizet. Mit is kellene csinálni a szennyvízzel? Egyszerűbb a csatornába vezetni, elvinni a szennyvíztelepre és ott megtisztítják. Ugye ez nagyon drága dolog. Később már csak zárt medencében lehetett tárolni a szennyvizet, de mint hallottuk, onnan is elszivárog. A településeken – legnagyobb részben – a csatornázás valósult meg. A környezetvédelem is elkezdte feszegetni azt, hogy lehet ennek más módja is, nem csak az elvezetés, hanem helyi tisztítás, és különböző alternatív megoldások. A víztisztítás, azt mindenki tudja, hogy veszélyes üzem. Környezetvédelmi, közegészségügyi szempontból veszélyes üzem. A szennyvíztelepeken szakemberek kezelik a szennyvizet, tehát ott keletkezik a veszélyes üzem. Ha mindenki maga kezeli a szennyvizét, akkor ott keletkezik a veszélyes üzem az ingatlanján. Amikor elkezdtek gyártani ezeket a kisberendezéseket, akkor hozták a rendeleteket, ami alapján elkészült Tolmács község szennyvízkezelési programja is. Ez a program meghatározza, hogy melyik településen lehet ezeket a kisberendezéseket alkalmazni, és melyiken nem. Hivatalosan nem lehet kimondani, hogy a településen minden ingatlana esetében lehetne alkalmazni. Ezt nem lehet mondani! A programban is le van írva, hogy meg kell vizsgálni. Kötöttek a talajok, van, akinek kicsi vagy keskeny a

telke, nem tudja hova vezetni. Elnézést kérek, megfogadtuk, hogy nem egymás ellen beszélünk, de én most megfogalmazok egy pár olyan kérdést, amit tudni kell a helyes döntéshez. Akinél nem lehet a kisberendezést alkalmazni, az mit csinál? Tolmács egyik részének lehet, másinak nem lehet! Akinél lehet, az megépítheti ezt a kisberendezést, a másik mit csinál? Továbbra is medencében gyűjti össze és szippantatja? Ilyen kötött talajon a szikkasztás nem tudom, hogy hogyan működne. A szakirodalom azt írja, hogy ezeket a mezőket 5-10-15 évente fel kell újítani. Lehet semlegesíteni a mosószeret, tisztítószeret, mindent elismerek, de idővel ez a szikkasztómező el fog szennyeződni. Ha ezt ki kell cserélni, az veszélyes hulladék lesz, az egészet el kell szállítani, újra kell az egész mezőt csinálni. Miért kell szennyvíztisztítani? Hogy ne magunk alá engedjük a szennyezett vizet! Ha a kisberendezést alkalmazzuk, nem magunk alá engedjük? Nem az az egyszerűbb, ha fogjuk és elvezetjük, és majd Rétságon a szakemberek szakszerű kezelés mellett tisztítják meg? Én most csak megfogalmazok kérdéseket. Nem az az egyszerűbb, ha csatornarendszerben elvezetjük, és a szakemberek megoldják a tisztítást? Én tudom, hogy ez sokkal drágább, de nehogy az derüljön ki 15 év múlva, hogy miért is nem ezt választották. Ennyit szerettem volna elmondani, köszönöm szépen!

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Környezetvédelmi szakemberek ordítanak. Debrecen és nagyon sok terület példa arra, hogy a kikerülő víz elkerül egy harmadik helyre. Kivesszük az adott vizet a talajból, és utána elvisszük, aztán máshol lesz tisztítva és onnan egy harmadik helyre kerül tovább a víz. Ez Debrecenben és környékén már óriási problémát okoz. 15 év alatt 5 métert süllyedt a talajvízszint, a valamikor normális kertek kiszáradtak, és az emberek nem tudják, hogy mit csináljanak vele. Debrecen körül húztak egy vonalat, hogy ott csak csatornázni lehet. Tényleg nem ellent akarok mondani Neked, csak a környezetvédelem tiltakozik az ellen, hogy kinyerjük a vizet és elvisszük máshova. Ha van más megoldás, akkor azt kell alkalmazni, hogy a talajnak a vízháztartását a természet adta állapotnak megfelelően hagyjuk meg! Ez a jövő, ami szolgálja a gyermekeink, és az unokáink jövőjét, lehetséges életét. Nem az, hogy kiszáradt területeket hagyunk rájuk! Köszönöm!

Dulovics Dezsőné Dr. SzIE YMMFK

Nagyon megtisztelték bennünket, hogy eljöhettünk, és elmondhatjuk a vizsgálatainkat. A Cifka Úr valószínűleg abból a segédletből tanult csatornázni, amit én írtam. Ezt csak azért mondanám el, hogy 40 évnél több az az időtartam, amit én csatornázással foglalkoztam. Én nagy barátja vagyok a csatornahálózatoknak, ezt őszintén meg kell mondjam! Gyuricza Gergő jött azzal a kérdéssel, hogy mi is legyen Tolmáccsal? Mit lehetne csinálni? Hosszasan vizsgáltuk, több éven keresztül, hogy hogy lehet gazdaságosan megoldani itt a szennyvízelhelyezést. A klímaváltozás következtében jelentősen megváltoztak azok az alapkérdések, hogy mit csináljunk a vízzel, hogy vigyük-e el messzire, vagy tartsuk helyben. Higgyék el, hogy a jövőben nagyon nagy érték lesz a víz, háborúk fognak érte kitörni! Már elkezdődtek, mert a szír és törökországi problémák is ebből adódnak. Gondolkodni kell azon, hogy hova vigyük el a vizet, vagy vigyük-e el egyáltalán?! Fontos dolog, hogy gazdálkodjunk azokkal a dolgokkal, amit több célra lehet használni, és amit nem feltétlenül ivóvízként kell igénybe venni. Az Egyesült Államokban nagyon régóta foglalkoznak kisberendezések telepítésével, létrehozta úgynevezett sztep rendszereket. Ahol magas a talajvíz, ezt a sztep rendszereket hozzák létre, és esetleg a patakba vezetik a tisztított vizet. Akármelyik megoldást választja a község, ez a mi berendezésünk, nekünk kell úgy viselkedni, hogy ezek a létesítmények működjenek! Az a helyzet, hogy amikor az embernek egy saját berendezése van, akkor sokkal jobban érzi azt, hogy nem fogja kiengedni a rántott hús utáni zsiradékot a WC-jébe, hanem megpróbálja máshogy megoldani a kérdést. Nem fogja a szárnyas betétet bedobni a WC-jébe, vagy a libero pelenkát! Sajnos azt kell mondanom, hogy fegyelmetlen magyar emberek – amilyenek mi vagyunk – a csatornahálózatba juttatunk be ilyen dolgokat. Önöknek kell eldönteni azt, hogy mit fognak finanszírozni hosszú időn keresztül! A férjem csinált szikkasztó berendezést 1970-ben a sóskúti iskolába, amely még most is működik. A szikkasztó berendezések használatánál az ottani emberek viselkedése az, ami meghatározza az élettartamát!

Dudás Gergely alpolgármester

Azt szeretném kérni, hogy jelentkezzen az, aki nem használ otthon sósavat a vízkőhöz, zsírolót a zsírolásra, és fogkrémet, különféle mosószeret! Nem látok kezeket. Tehát ezek a vegyszerek minden háztartásban előfordulnak, és még az összetételüket sem tudjuk. Ezt is semlegesíti a baktérium?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Köszönöm a kérdést! Az én hibám, hogy ezt nem mondtam el. Apácatornán is ugyanolyan emberek élnek, mint itt, és használják a vegyszereket, és nincs vele semmi gondjuk. Nem kell megváltoztatni az embernek az életvitelét! Minden háztartási vegyszer része a kommunális szennyvíznek, ez bele kerülhet, és bele is kerül mindenhol a szennyvízbe. Bele kerül a tartályba, és a rendszer megy szépen tovább, nincs ezzel semmiféle gond. Az a havi 450 Ft-nyi baktérium, frissítő adalék, amit hozzáadagolunk a rendszerhez, elegendő. A baktériumok szaporodnak a tartályban, ahogy kapják a számukra úgymond „élelmiszert”. Ezek a különböző vegyszerek ölik a baktériumokat, ezért kell a havi utánpótlás, frissítő baktérium. A szüleink nem használtak még ilyen vegyszereket, és boldogan éltek az életüket. Van egy pár olyan család, akiknél kisberendezés van, és nem használnak domesztoszt és egyéb ilyen erős vegyszereket, nem szednek antibakteriális szereket. Hogy hogyan gyógyulnak, azt nem tudom. Ahol ezek a szerek nem kerülnek bele a szennyvízbe, ott nem kell frissíteni. Ezek a baktériumok szépen élnek, szaporodnak, és működik minden. Hány olyat

láttunk, hogy autóstársunk a fáradt olajat az utcai csatornába beönti, és már ott sincs? Városokban nem lehet máshogy megoldani a szennyvízkezelést, csak a kolléga által ismertetett csatornarendszerrel. Ezért kell a csatorna is! Ha ez az ember az olajat a saját kisberendezésébe beönti, mi történik? Egy idő után elpusztulnak a baktériumok, a szűrőnél besűrűsödik a szennyvíz, lezárja a szűrőt és nem működik a rendszer. Szippantatnia kell, fel kell tölteni a rendszert vízzel, baktériummal. Azt viszont hangsúlyozom, hogy a háztartási vegyszerek nem okoznak gondot a tartályban.

Cifka József Plantor Kft. ügyvezetője

Mi van akkor, ha ezt, ami az imént elhangzott egy „kedves” szomszéd megteszi az én rendszeremmel? Hallottuk, hogy az olaj tönkreteszi a rendszert. Ekkor mi történik?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Csak a baktériumot irtja ki. Nem folyik ki a szennyvíz a tartályból. Nincs bűdös. A tartály zárt! Bent a WC-ben lesz bűdös, de az udvaron nem. Ha a tartályban tönkrement a baktérium, akkor azt ki kell szippantatni.

Juhász Árpád tolmácsi ingatlantulajdonos

A tartályban hallottuk, hogy mi történik, de mi történik a szikkasztózónában? Ez felszívódik?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

A vegyszerek felbomlanak, a szikkasztómezőben már ilyen jellegű maradványok nincsenek. Annak a víznek, ami oda kimegy, csak foszfor és nitrogén tartalma van. A folyamatok lejátszódnak a tartályban.

Cifkáné Huszai Klára Plantor Kft.

A hipót nem tudja lebontani a baktérium, és a gyógyszermaradványokat sem. Ezek benne lesznek a növénybe, amit ott termesztünk, és megesszük. Tehát egy olyan körfolyamat indul el, aminek a végét senki nem látja! A felelősség nagy!

Hajnis Ferenc polgármester

Megpróbálom összefoglalni az eddig elhangzottakat. Nekünk az a lényeg, hogy valamilyen módon megoldjuk Tolmács község szennyvízkezelését. Hallottuk, hogy a kisberendezés elvileg Tolmácson mindenhova letelepíthető. Most hallottuk, hogy bizonyos dolgok nem bomlanak le, és itt maradnak nekünk az udvarban. A költségét már elmondtuk egy párszor, és nem biztos, hogy a település teljes egészét meg tudjuk pályázni. Ami mellette szól, az az, hogy nem bányásszák fel az utcákat, nem kell újra aszfaltozni. A fenntartása havi 450 Ft. Mi van akkor, ha a szomszédom beleönti az én tartályomba az olajat?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Nem tudja beleönteni, mert egy zárt rendszerről van szó! Ez ki van zárva!

Hajnis Ferenc polgármester

Ami a csatornázás mellett szól, az az, hogy teljes egészében megpályázható, a KEOP-ba erre nagyon sok pénzt adnak. A tervezéstől kezdve a bővítésig mindent. Hátránya, hogy a fenntartása drágább, és a fogyasztott víz mennyisége után kell fizetni a csatornadíjat, és különösebb gondunk nincs, mindent elintéznek a szennyvíztisztítóban. A kisberendezésnél tényleg gondolkozzunk el azon, hogy mit öntünk saját magunk alá. Nagyon nehéz dönteni! Szeretnénk mindenkihez kijuttatni egy kérdőívet, amin be lehet jelölni, hogy melyik megoldást támogatja, és névvel, aláírással vissza kell juttatni a hivatalba. Aki nincs itt, az érdeklődjön attól, aki itt volt a falugyűlésen, esetleg Cifka Úr és Forstner Úr telefonszámát is ráírjuk, és lehet kérdezni tőlük is dolgokat.

Potholeczki Jánosné tolmácsi lakos

Azt mondod, hogy a kisberendezés nem az egész falura vonatkozna, ugye?

Hajnis Ferenc polgármester

Igen.

Potholeczki Jánosné tolmácsi lakos

Ahol lesz, ott lesz! És ahol nem, ott mi lesz?

Hajnis Ferenc polgármester

Én úgy szeretném megpályázni, hogy az egész településen legyen. A pályázati kiírás azt írja, hogy lokális megvalósításra lehet pályázni, de ettől függetlenül mi megpályázhatjuk az egész településre. A döntéshozó eldönti, hogy engedi-e vagy sem. Ha nem, akkor nem lesz telepítve sehol. A csatorna az egész településre vonatkozik.

Potholeczki Jánosné tolmácsi lakos

Az tiszta sor! De ez a kisberendezés egyik helyen lesz, másikon meg nem? Majd az lesz, hogy ahol van szennyvízgödör, oda majd telepítik, és ahol most sincs és kiengedik, ott nem lesz?

Hajnis Ferenc polgármester

Nem fogunk ilyet csinálni! Az egész településre nyújtjuk be a pályázatot. Másképpen elképzelni sem tudom! Nem vagyok híve annak, hogy három utcát megcsináljunk, a többi meg marad. Lehet, hogy be sem engednek a pályázati ajtón. Ezt még nem tudni.

Potholeczki Jánosné tolmácsi lakos

Ha a többség arra fog szavazni, hogy a kisberendezést szeretné, és a végén mégsem fog megvalósulni, mert elutasítanak?

Hajnis Ferenc polgármester

Akkor megyünk a csatornázás felé, ahol minden támogatható. A hátránya az, hogy Rétság nekünk bizonyos feltételeket akar szabni. Ez már rajtunk múlik, testületen, hogy milyen egyezséget sikerül majd kötni. Volt már erre példa, emlékezhetnek rá, hogy próbáltunk Rétsággal fuzionálni, és azt mondták, hogy Tolmács nem kell nekik. Ment a lobb, és amikor azt mondta Rétság, hogy na, jól van, jöjjön Tolmács, akkor meg a tolmácsi testület azt mondta, hogy most már nem. Ezt szeretném elkerülni! Rétsággal egyezséget kell kötni, hogy mindenkinek megfelelő legyen. Tehát a csatornázásnál ez van, a kisberendezésnél pedig az, hogy lehetséges, hogy nem fogadják be a pályázatunkat az egész falura. Mind a kettő pályázatfüggő, és hiába van beadva, azt meg is kell nyerni!

Loksa András tolmácsi lakos

Ha én nem akarom befizetni az önrészt, hogyan lehet behajtani? A gáznál ezt eljátszottuk egyszer! Belebukott három falu!

Hajnis Ferenc polgármester

Ezt most nem értem!

Loksa András tolmácsi lakos

Nyilván jutna mindenkire önrész, és ha nem akarja befizetni, hogyan lehet leporolni rajta? A gáznál ezt eljátszottuk!

Hajnis Ferenc polgármester

Először lesz egy igényfelmérés, bármelyiket is pályázzuk meg. Ha nem akarsz rákötni se erre, se arra – nem vagy köteles rákötni – viszont be kell mutatni a szippantási számlát, ha nem szippantasz, akkor jön a talajterhelési díj, és az nem kevés!

Loksa András tolmácsi lakos

Ez jól hangzik, csak a költség nem mindegy, hogy hány felé oszlik szét! 340 felé oszlik vagy 240 felé.

Hajnis Ferenc polgármester

Nem vagy köteles rákötni. El fog menni a házad előtt, és akkor a 240-nek kell állnia az önrészt!

Loksa András tolmácsi lakos

Engem az érdekel, hogy hogyan lehet valakin bevasalni az önrészt?

Dudásné Rudnai Krisztina képviselő

Annak idején, aki nem volt hajlandó LTP-t kötni, annak vállalnia kellett, hogy egy összegben befizeti.

Dudás Gergely alpolgármester

Valahogy rákényszeríthető lesz!

Loksa András tolmácsi lakos

Jó. Tolmácsra hány üres ház van? Meg hány lesz néhány éven belül?

Hajnis Ferenc polgármester

Az üres háznak is van tulajdonosa.

Loksa András tolmácsi lakos

A kisberendezéshez: Tolmácsra nagy telkek vannak, ezt mindenkinek meg lehetne oldani.

Klíber Pálné tolmácsi lakos

És mi van a mi telkeinkkel? Hova teszem ezt a berendezést? Akkor be sem tudunk majd menni az udvarunkba!

Loksa András tolmácsi lakos

Földet nem vesznek el! A kertbe tudjátok telepíteni. Az Alpolgármester Úr már fölvetette, hogy munka önrésszel lehetne olcsóbbá tenni a beruházást. Gondolok itt arra, hogy ne Szabolcsból hozzunk kubikust ide!

A volt honvédségi területtel kapcsolatban egy mondatot. Javaslom az önkormányzatnak, hogy a Rétsággal való tárgyalás során soha ne mondjunk le közigazgatásilag arról a területről! Ha oda betelepítenek egy gyárat, az Rétságnak fog hasznot hozni! Örökké! Mi meg kaphatunk egy prérít, és abból pénzt nem tudunk csinálni!

Hajnis Ferenc polgármester

Ezért mondtam azt az elején, hogy ha Rétsággal akarunk fuzionálni, ez lesz a feltételük. Ez nem jelenti azt, hogy oda is települ vállalkozás. Csak gondolom, hogy szeretnék.

Loksa András tolmácsi lakos

Ha nem lesz csatorna, lesz másik megoldás! Ezt javaslom az önkormányzatnak.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Felmerült közben néhány gondolat, amire szeretnék reagálni. Önöknek a testület elkészítettett egy olyan anyagot, amit egyébként törvény ír elő, hogy csinálják meg. Ez a Professzor Úr és csapata által elkészített szennyvízkezelési program, melyben a csatornázás költségét 2008-as árakkal, az egyedi rendszer esetében pedig a ma is érvényes árakkal számolták. A beruházási költségben a kettő között több mint 30 millió forint van, annyival olcsóbb ez. A fenntartási költségben pedig óriási a különbség! A csatornadíj körülbelül 72.000 Ft egy évben, szemben a havi 450 Ft-tal. A kisberendezés 5 éves fenntartási költsége kevesebb, mint egy havi csatornadíj. Mennyi az 1 m³ szippantás költsége?

Hajnis Ferenc polgármester

Számoljunk 5.000 Ft-tal.

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Jó, akkor kerek számot mondok: 5 évente 30.000 Ft a kisberendezés költsége. 180.000 Ft 30 évre a költsége szippantással együtt, a csatornának pedig több mint 2,5 millió. A különbséget Önöknek kell kifizetni!

A program egyértelműen kimondja – ezt elfogadta a felügyelőség is – hogy Önöknek az egyedi rendszer a jó. Remélem, hogy a kiírt pályázatok olyanok lesznek, hogy az egész településre be lehet nyújtani. Az egyedi rendszert már az 50-es években is ismerték, és elfogadottnak írták le. Azóta a rengeteg telepítés igazolja, hogy a rendszer kiválóan működik. Nem az a kérdés, hogy a rendszer jó vagy nem jó, mert azt tudjuk, hogy jó, hanem az, hogy a település végig tudja-e vinni? Agyrém egy ilyen pályázati kiírás, és milyen alapon maximum 150 millió a támogatás, ami erre adható?! Egyetértek a Polgármester Úrral, hogy azt mondja, hogy be kell adni és keresztül kell vinni, hogy az egész településen megvalósuljon a beruházás. Nagyon bízom benne, hogy itt az egyedi rendszer fog megvalósulni! Köszönöm szépen!

Hajnis Ferenc polgármester

Most aztán van információ bőven, azt gondolom! Mindenki próbálja meg otthon átgondolni! Arra kérek mindenkit, hogy a kijuttatott kérdőívet majd mindenki időbe juttassa vissza, mert bármit is választ a település többsége, nekünk azt elő kell készíteni.

Torma Andrea jegyző

Apácatornán láttam, hogy láttam, hogy magas „cső-kémények” is elhelyezésre kerültek az ingatlanoknál. Ez minden esetben szükséges?

Forstner Antal BIO-SZEP Kft. ügyvezetője

Igen, erről sem beszéltünk! A rendszer átszellőzése ezen a csövön keresztül történik meg. Azért kerültek a kertben elhelyezésre, mert senki sem akarta az öreg parasztházaknál a csövet a tetőre. A makett mutatja, hogy egy új háznál a tetősík felett van a falban felvívva egy 110-es cső és egyszerűen eldugva meg van oldva az elhelyezése. Szabadon választott ez is, hogy hová legyen elhelyezve.

Hajnis Ferenc polgármester

Köszönjük szépen a meghívottaknak, hogy tájékoztattak minket. Nem lesz könnyű a döntés!

3. Napirend A lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői részéről érkező helyi közügyeket érintő kérdések és javaslatok

Hajnis Ferenc polgármester

Fel lehet tenni a kérdéseket, el lehet mondani a javaslatokat. Tessék!

Havai József tolmácsi lakos

A rétsági laktanyának van egy szennyvíztisztítója!

Hajnis Ferenc polgármester

Nincs, már megszűnt! 2007-ben egyébként azt terveztük, hogy oda vezetjük a szennyvizet, de megszüntették. Akkor adtak volna 100 millió forintot, hogy csináljunk egy új szennyvíztisztító telepet. Értelmetlen lenne és gazdaságtalan.

Klíber Pálné tolmácsi lakos

Az utakat kellene rendbe rakni! Alig lehet a faluba bejönni! Az alsó út mellett a padka annyira ki van gödrösödve, hogy ha leesik a hó, veszélyessé válik. Az alsó utat még a tél előtt meg kellene oldani!

Hajnis Ferenc polgármester

Sajnos útfelújításra nem írtak ki pályázatot. Önerőből nagyon nehéz, mert nagyon drága. A bekötő út sajnos nem a mi tulajdonunk, annak felújítása nem a mi dolgunk, ezt mindig elmondom. A bekötő út az állami közút útja. Elhoztam a velük folytatott levelezést, mert tudtam, hogy szóba fog kerülni. Nem azt mondom, hogy hetente telefonálunk, de kapcsolatban vagyunk velük folyamatosan. Azt már elértük, hogy kitették a 40-es táblát a főútra.

Ami most jó hír: Tolmácsnak az ipari terület kialakítására meg van a politikai támogatottsága. Ezt ki fogjuk alakítani. Viszont van egy előírás, hogy a megvalósítandó ipari területhez nem csak az önkormányzati utak felújítását lehet megpályázni, hanem az állami közútnak is meg lehet pályázni a hozzá tartozó utat. Ebben az ügyben felvettem a kapcsolatot az állami közúttal. Balla Mihály Képviselő Úr szolt, hogy betették a megyei programba a tolmácsi utak felújítását. Ha megépül az ipari területünk, a közútnak meg lehet csinálni hozzá az utat. Az mondták, hogy elsők között van Tolmács. Tehát nehogy azt higgyék, hogy nem csinálunk semmit!

Az önkormányzati utakkal kapcsolatosan: tudjuk, hogy meg kellene csináltatni a Béke, és a Szabadság utca felújítását. A Tavasz és Sport utcát beadtuk pályázaton, de nem nyertünk. Nógrád megyében csak egy település nyert útfelújításra, Szentkút.

Az alsó úttal kapcsolatosan: ha lesz pénzünk, megcsináljuk, de szeretném felhívni az autóvezetők figyelmét, hogy nem véletlenül van kitéve a 40-es tábla! Nem 80-nal kell közlekedni! Én is 40-nel járok, és lehúzódok, ha jön szemből valaki.

Klíber Pálné tolmácsi lakos

De ha esik majd, és ott megáll a víz, nem látsz semmit! Most még látszik. Ezt nagyon meg kellene még tél előtt csinálni. Mondtad, hogy takarékoskodtatok, van pénz!

Dávid Istvánné tolmácsi lakos

Fekvőrendőrt nem lehetne beépíteni?

Hajnis Ferenc polgármester

Hivatalosan már nem lehet alkalmazni fekvőrendőrt. Az idén már biztos, hogy nem lesz megcsinálva az alsó út.

Tálas Istvánné tolmácsi lakos

Alattunk reng a ház, ha busz vagy kamion elmegy az úton előttünk! Sokszor fél óránként mennek, és reng alattunk a ház! Vendégek voltak nálunk, és azt hitték, hogy földrengés van! Nagy kátyúk vannak az úton és semmi nem történik! Nagyon balesetveszélyes és semmi nem történik!

Hajnis Ferenc polgármester

Erre mondtam, hogy levelezünk a közúttal, és telefonon is kapcsolatban vagyunk, tehát tesszük, amit tudunk. Hajtjuk mi is, hogy valami legyen! Beszéltem a Volánnal is, a logisztikai vezetővel, mondtam, hogy gyorsan mennek a buszok, ezért is lett kitéve a 40-es tábla! Mi nem parancsolhatunk a sofőrnek, hogy lassabban menjen! A logisztikai vezető azt mondta, hogy a sofőröket utasítani fogja, hogy tartsák be a korlátozást. Amíg nem lesz normálisan megcsinálva az út, marad a korlátozás.

Tálas Istvánné tolmácsi lakos

A házunk előtt csak 2 méteres a bitumenezett út, semmi több! Az útpadkán járnak a nagy járművek! Ezért reng a házunk! Alatta meg a vízcső megy!

Hajnis Ferenc polgármester

Elhiszem! Azon vagyunk, hogy felújítsák a bekötőutat. Aláírásgyűjtés is lett beküldve. Benne van a megyei programba. Ettől többet nem tudok tenni!

Ha nincs több kérdés, észrevétel, akkor megköszönöm a részvételt!

A polgármester megköszönte a megjelentek részvételét és a közreműködést, és a közmeghallgatást, falugyűlést lezárta.

Hajnis Ferenc
polgármester

Torma Andrea
jegyző

A jegyzőkönyv hiteles.

Hámori Imréné
képviselő